

UNDERVISNINGSS
MINISTERIET

Undervisningsudvalget
Christiansborg

Ministeren

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

Svar på spørgsmål 134 (Alm. del):

I brev af 20. april 2017 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

18. maj 2017
Sags nr.:17/05435

Spørgsmål 134:

”I forlængelse af samrådet den 18. april 2017 om stigningen i antallet af elever på fri- og privatskoler, jf. UNU, alm. del. samrådspm R-T, bedes ministeren redegøre for, om ministeren mener, at folkeskoler og hhv. privat- og friskoler har samme vilkår i forhold til at bortvise elever, som vurderes til ikke at profitere af at gå på den pågældende skole.”

Svar:

Folkeskolen og de frie grundskoler har grundlæggende forskellige rammevilkår. Dette gør sig også gældende i forhold til bortvisning af elever.

Folkeskolen er det offentlige tilbud om grundskoleundervisning, hvori alle børn i den undervisningspligtige alder har ret til fri undervisning, jf. grundlovens § 76, 1. pkt. Det er nærmere udmøntet i folkeskolelovens § 20, stk. 1, der forpligter kommunalbestyrelsen til at sørge for undervisningen i grundskolen, således at forældre til børn og unge, der bor eller opholder sig i kommunen, kan sørge for deres børns opfyldelse af undervisningspligten ved at indskrive dem i folkeskolen.

For folkeskolen er der fastsat nærmere regler for udskrivning fra folkeskolen og overflytning af elever i folkeskolen, jf. bekendtgørelse nr. 697 af 23. juni 2014 om fremme af god orden i folkeskolen.

Det fremgår bl.a., at skolens leder kan iværksætte foranstaltninger over for en elev, hvis en elev ikke overholder skolens ordensregler, værdiregelsæt eller i øvrigt almindelige normer for god opførsel.

Efter § 6 i bekendtgørelsen kan der tages følgende foranstaltninger i anvendelse:

- 1) Eftersidning i op til 1 time.
- 2) Udelukkelse fra undervisningen i indtil 1 uge.

- 3) Overflytning til en parallelklasse på samme afdeling ved samme skole.
- 4) Overflytning til en klasse på tilsvarende klassetrin på en anden afdeling ved samme skole.
- 5) Overflytning til en klasse på tilsvarende klassetrin på en anden skole i kommunen.
- 6) Udskrivning af folkeskolen af elever på 10. klassetrin.

For elever i børnehaveklassen til 9. klassetrin kan der ikke ske udskrivning af folkeskolen, men alene overflytning til en anden klasse eller skole, så eleven skal gå på en anden folkeskole. Der er fastsat nærmere regler herom i bekendtgørelsens § 7, hvorefter det alene kan ske uden elevens og forældrenes tilslutning, hvis der er tale om særligt grove tilfælde eller gentagelsestilfælde.

Det er således alene elever på 10. klassetrin, der kan udskrives af folkeskolen.

Ifølge bekendtgørelsens § 8 træffes beslutningen om udskrivning af en elev på 10. klassetrin af kommunalbestyrelsen efter indstilling fra skolelederen og efter samråd med eleven og forældrene. Kommunalbestyrelsen har mulighed for at bemyndige skolelederen til at træffe beslutningen.

Efter § 4 i bekendtgørelsen skal beslutninger om disciplinære foranstaltninger, herunder udskrivning af folkeskolen af en elev på 10. klassetrin, træffes på baggrund af en samlet vurdering af de konkrete omstændigheder. Foranstaltningen skal stå i rimeligt forhold til elevens forseelse og skal blandt andet vurderes i forhold til forseelsens grovhed, elevens alder, eventuelle forudgående samtaler, påtaler og advarsler m.v., og om forseelsen er begået forsætligt eller uagtsomt m.v.

Idet folkeskolen er en del af den offentlige forvaltning, gælder de almindelige forvaltningsretlige krav for sådanne afgørelser, herunder om partshøring, saglighed og proportionalitet i afgørelser.

Undervisningspligten kan også opfyldes ved, at forældrene benytter sig af det frie skolevalg til f.eks. at vælge en *fri grundskole eller efterskole*, hvor eleven får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

I Danmark har vi en meget lang tradition med frie skoler, som har en række frihedsgrader, og som modtager statslige tilskud. De frie grundskoler kan give en undervisning, der stemmer med skolernes egen overbevisning, og tilrettelægge undervisningen i overensstemmelse med denne overbevisning inden for de rammer, som følger af lov om friskoler og private grundskoler m.v. Efterskoler og frie fagskoler tilrettelægger deres

virksomhed ud fra deres selvvalgte værdigrundlag inden for de rammer, som følger af lov om efterskoler og frie fagskoler. Der er ikke i de to love bestemmelser, der regulerer skolernes optagelse og udskrivning af elever. Det er den enkelte frie skole, der afgør, hvilke elever de vil have på skolerne.

Der er således ikke i de to love om henholdsvis friskoler og private grundskoler mv. samt om efterskoler og frie fagskoler bestemmelser om bortvisning fra skolerne. De frie skoler er ikke en del af den offentlige forvaltning og dermed ikke omfattet af de almindelige forvaltningsretlige krav, bortset fra forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og kapitel 8 om tavshedspligt m.v.

Det fremgår af FN's Børnekonvention, at et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, har ret til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet. Synspunkterne skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med barnets alder og modenhed.

Som Undervisningsudvalget er orienteret om den 20. marts 2017, har jeg besluttet, at vejledningsmaterialet til de frie skoler om inddragelse af eleverne, som skal udskrives, vil blive revideret som planlagt, herunder særligt med en klarere og tydeligere handlingsanvisning til skolerne om, hvordan inddragelsen bør gennemføres i henhold til børnekonventionen.

Herefter vil ministeriet gennemføre en ny evaluering af, om vejledningsmaterialet har ført til den ønskede inddragelse af eleverne inden stillingtagen til behovet for at lovgive.

Med venlig hilsen

Merete Riisager